

ЕЛКЕ КРАСНИ ELKE KRASNY

**Про урбаністичне кураторство.
Спільне використання
та відповідальність – етика
та бажання в публічній сфері**

**On Urban Curating. Sharing
and Caring – Ethics and Desires
in the Public
Realm**

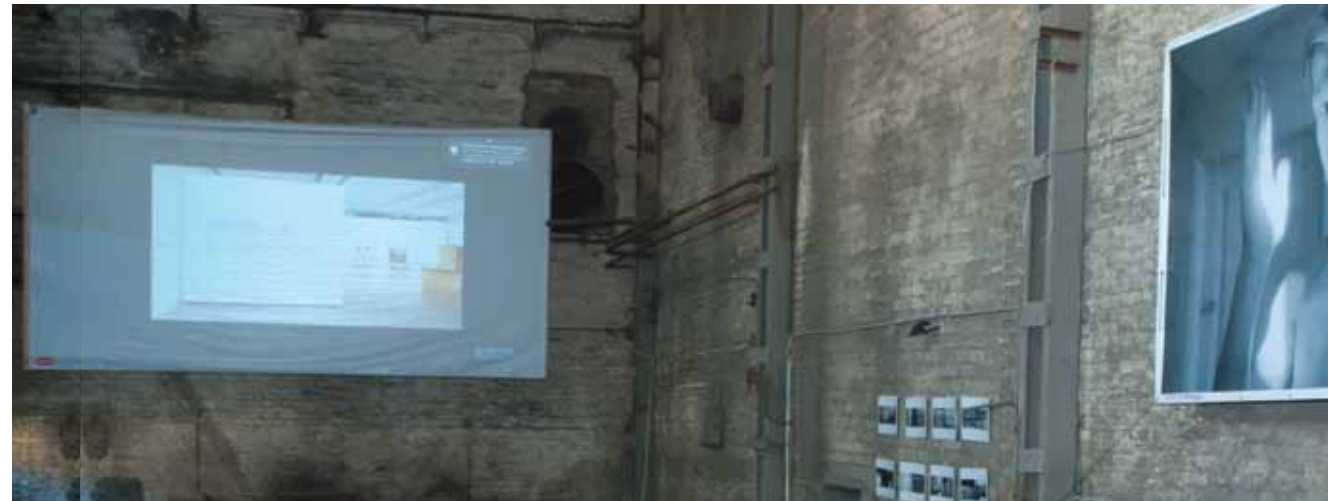
Кінозал на території ГогольFest, Видубичі

29.09.2012

Screening Room at GogolFest, Vydubychi

Урбаністичні куратори залишають традиційні обмеження музеїв, галерей і мистецьких просторів і виходять за межі їхніх інституційних режимів і логічних схем. Озброївшись поняттям «мистецтво і життя», урбаністичне кураторство стає частиною дійсності, зіштовхується із сучасними умовами неоліберального урбанізму, транзитності, пригноблених спільнот і складними відчуттями приналежності до діаспори. У лекції представлено три урбаністичні проекти, кураторкою яких Елке Красни була в Гонконзі, Ванкувері та Відні.

Urbanist curators leave behind the traditional restrictions of museums, galleries and art spaces and go outside their institutional routines and logical schemes. Armed with the notion of “art and life”, the urbanist curator becomes a part of reality, having encountered modern conditions of neoliberal urbanism, transit, oppressed communities and the complex sense of belonging to a diaspora. The lecture presented three urbanist projects that Elke Krasny curated in Hong Kong, Vancouver and Vienna.

Елке Красни (Австрія). Доцентка в Академії мистецтв у Відні. У своїй кураторській і мистецькій діяльності займається архітектурою, урбаністичною транзитністю і феміністичними практиками кураторства, а також міжнародними лекціями, виставками і walk-projects. У 2011 році була гостьовою кураторкою в Музейному проекті гонконзької спільноти (Hongkong Community Museum Project). У 2012 році працювала в Канадському центрі архітектури (Canadian Center for Architecture) як гостьова дослідниця.

Elke Krasny(Austria). Teaches at the Berlin University of the Arts. Curatorial and artistic activities involve architecture, urbanism and feminist practices in curating, as well as international lectures, exhibitions and walk-projects. In 2011 she was the guest curator at the Hong Kong Community Museum Project. In 2012 she worked as a guest researcher at the Canadian Center for Architecture.

Ми живемо у стані постійної кризи й панівної тривоги. Глобалізаційні процеси та неоліберальний порядок не лише формують і трансформують місцеві умови, а й виявляють широкий спектр стратегій критики й ангажованості. В основі практики, яку я називаю урбаністичним кураторством, лежить питання: як здобувати та відвоювати право на агентність як вияв міського громадянства. Сучасні практики урбаністичного кураторства передбачають значну роль критичного аналізу і кураторського активізму, а також багатозарову й різнобічну співпрацю митців, місцевих мешканців, педагогів, архітекторів, культурних дослідників, культурних виробників, активістів, урбаністів, містобудівників і багатьох інших.

Урбаністичне кураторство переймається умовами сьогодення і формуванням того, що ми називаємо сучасністю. Ми—сучасники свого часу, які не лише спостерігають його, а й убачають себе активними учасниками творення власного сьогодення, котрі створюють нові можливості під тиском нагального і тривожного сучасного становища, навантаженого невирішеними проблемами навислого минулого; і страху від неминучої загрози вичерпування ресурсів, згубних наслідків глобалізованої просторової, соціальної та економічної несправедливості, а також дедалі більшої прірви між економічно обумовленими політичними силами та громадськими об'єднаннями.

Просторові агенти

Як урбаністична кураторка я розглядаю всі залучені сторони як просторових

We live in a state of constant crisis and prevailing anxiety. The processes of globalisation and the conditions of neoliberalism not only transform and shape local conditions, but also elicit a wide range of strategies of critique and engagement. How to gain and regain the right to agency as an expression of urban citizenship is the fundamental issue which lies at the heart of what I call urban curating. Contemporary practices of urban curating entail a great deal of critical analysis and curatorial activism as well as multi-layered and multi-faceted collaborations of artists, local residents, educators, architects, cultural researchers, cultural producers, activists, urbanists, city planners and many more.

Urban curating becomes involved with the conditions of our time dealing with the shaping of what we call the contemporary. We are contemporaries of our own time, not only merely witnessing it, but rather envisioning ourselves as active participants in the creation of our own time, leading to the creation of possible presences under the pressing, anxiety-laden contemporary conditions fraught with unresolved legacies of largely looming pasts, with angst caused by the impending threat of running out of resources, harmful effects of globalised spatial, social and economic injustice and a widening gap between economically driven political powers and civic agency.

Spatial Agents

In my work as an urban curator I consider all parties involved as spatial agents, analysing and critiquing contested territories and creating new situations relying on the

агентів, які аналізують і критикують спірні території та створюють нові ситуації, покладаючись на потенціал спільного користування і перерозподілу. Це означає перехід від «творів мистецтва» до «мистецтва, що працює». Мистецтво, що працює, ніколи не є завершеним і не прагне до завершення—воно вписує себе у специфічні конфігурації, історії, наявні умови та вимоги конкретних місць. У широкому сенсі мистецтво, що працює, водночас долає обмеження і визначення формального вчення реалізму, що превалює на колишньому Сході, і рамки інституціоналізованої інституційної критики на колишньому Заході.

Урбаністичні куратори виходять за традиційні межі музеїв, галерей і мистецьких просторів і долають їхню інституційну логіку та порядок. Озброївшись поняттям «мистецтво і життя», урбаністичне кураторство стає частиною дійсності, воно зіштовхується із сучасними умовами неоліберального урбанізму, перехідністю, пригнобленими і зневіреними спільнотами, а також складними діаспорними почуттями належності. Публічна сфера є водночас викликом і потенціалом для урбаністичного кураторства. Сучасні практики урбаністичного кураторства передбачають кураторський активізм, що прагне до конкретного вирішення локалізованих проблем у глобалізованих умовах та створення можливих ідентифікацій поза чимраз вужчими, диктаторськими рамками прискореного урбанізму, неоліберальної економіки та відродженого націоналізму.

Урбаністичні куратори як просторові агенти впроваджують практики опору і витривалості, зосереджуючись на антигегемонній логіці візуалізації та оповіді. Їхня мета—пробудити бажання соціальної і просторової справедливості, виходячи з естетики як способу діяти і практикувати не лише спільну участь, але й спільну турботу.

potentials of sharing and redistributing. This means a transition from creating “art works” to creating “art that works”. Art that works is never complete nor striving for completion, it makes itself part of the specific constellations, histories, presences and demands of given sites. Broadly speaking, art that works equally transcends the limitations and definitions of the formal training of realism prevalent in the former East and beyond the confines of institutionalised institutional critique in the former West.

Urban curators leave the traditional confines of museums, galleries and art spaces behind and go beyond their institutional logics and conditions. Taking up the notion of “art and life”, urban curating makes itself a part of the real and is confronting itself with the contemporary conditions of neoliberal urbanism, transitionality, disenfranchised and distrusting communities and complex diasporic senses of belonging. The public realm poses as much a challenge as a potential for urban curating. Contemporary practices of urban curating mean curatorial activism aiming for the specificity of addressing localized issues under globalised conditions and creating possible identifications beyond the ever narrowing, dictatorial confines of accelerated urbanism, neoliberal economy and resurging nationalism.

Urban curators as spatial agents establish practices of resistance and resilience focussing on anti-hegemonic logics of visualizing and narrating. Their aim is to evoke desires for social and spatial justice based on an aesthetics as a way of acting and practicing not only sharing but also caring.

Whose cares?
Whose worries?
Whose desires?
Whose stories?
Whose images
Whose places?
Whose cities?

Чиї турботи?
Чиї хвилювання?
Чиї бажання?
Чиї історії?
Чиї образи?
Чиї місця?
Чиї міста?

Соціально ангажована і політично свідомо кураторська та мистецька практика постійно випробовує сама себе.

Трансформативність і перехідність—це маркери не лише зміни міст і змін, з якими стикаються міські жителі у повсякденному житті, а й маркери методу урбаністичних кураторів, який полягає в сейсмографічній реакції на нагальні міські проблеми і паралельній корекції самих практик.

Я опишу три проекти, які я концептуалізувала і над якими працювала, будучи урбаністичною кураторкою у Гонконзі, Ванкувері та Відні. Проект «Говорить Гонконг» (City Telling Hong Kong), здійснений спільно з Музейним проектом гонконзької спільноти, досліджував проблеми міської регенерації та вплив змін міської політики на повсякдення, низову самоорганізацію та активізм. Прогулянки з міськими жителями дали розуміння того, який вплив мають процеси урбанізації на індивідуальному рівні. Сьогодні тисячі гонконгців відчувають на собі вплив політики міської реконструкції та переселення, яку здійснює Управління міської реконструкції, засноване в травні 2001 року. Масштабна перебудова міста спрямована на те, щоб поліпшити житлові умови мешканців старих районів, переселяючи їх у нові місця. І хоча житлові умови однозначно покращуються, руйнуються соціальні мережі та сусідські стосунки. Як кураторка я обрала прогулянки, які давали змогу учасникам говорити про наслідки поточного процесу урбанізації та подальші трансформації, що відбуваються не лише на міському рівні, а й на рівні індивідів і їхніх життів. Прогулянки створювали ситуації обміну досвідом і критичного

Socially engaged and politically conscious curatorial and artistic practice is constantly challenged by its own practice. Transformationality and transitionality not only marks the change of cities and the changes urban citizens are dealing with in their everyday, it equally marks the practice of urban curators to seismographically react to pressing urban issues and to update practices along the way.

Проект «Говорить Гонконг»
Project "City Telling Hong Kong"

I will describe three of the projects I conceptualised and worked on as an urban curator in Hong Kong, Vancouver and Vienna. "City Telling Hong Kong", in collaboration with the Hong Kong Community Museum Project, focused on the issues of urban regeneration and the impact of policy changes on the everyday and bottom-up self-organization and activism. Walks with urban subjects offered insights into the impacts of urbanization processes on the individual level. Currently thousands of Hong Kongers are affected by the policy of urban renewal and relocation put into place by the Urban Renewal Authority established in May 2001. The large-scale urban redevelopment aims to improve the living conditions of residents living in old urban areas, they have to move home. While the living conditions clearly improve, the social networks and neighbourhood relations are uprooted.

розуміння змін очима міських жителів. Потреба у спільному залученні до урбаністичного сьогодення або, якщо хочете, урбаністичної історії в процесі її творення, не лише на рівні макротрансформацій, а й на мікрополітичному рівні суб'єктивностей, була рушійною силою цього проекту. В результаті проекту ми створили кіно-портрет прогулянок, знятий незалежним документальним режисером Кан То, засновником Canto Works, для телерадіокомпанії Radio Television Hong Kong, а також з'явилась публікація спільно з Музейним проектом гонконзької спільноти, яка фіксувала міську реконструкцію на мікрополітичному рівні міських жителів. Артикуляція й агентність були ключовими аспектами проекту «Говорить Гонконг».

The chosen curatorial format was that of walks affording an opportunity to share the effects of an ongoing urbanization process and the subsequent transformations which not only take place on an urban scale but also on the scale of urban subjects and the transformation of their lives. The walks created situations of sharing and of critically understanding the changes through the eyes of citizens. The need of sharing the urban present, or urban history in the making, if one will, not only on the level of macrotransformations, but on the micropolitical level of subjectivities, was the driving motivation for the project which led to a film portrait of the walks by Can To, independent documentary film director and founder of Canto Works, for the Radio Television Hong Kong and to a publication with the Hong Kong Community Museum Project as a record of urban renewal on the micropolitical scale of urban subjects. Articulation and agency were key to "City Telling Hong Kong".

Проект «Картографуючи повсякдення. Сусідські вимоги до майбутнього», Галерея «Одейн»

Проект «Картографуючи повсякдення. Сусідські вимоги до майбутнього» (Mapping the Everyday: Neighbourhood Claims for the Future) я здійснювала у співпраці з Жіночим центром району Даунтаун Істсайд у Ванкувері (який часто називають найбільшим канадським районом), Школою сучасного мистецтва Університету

Project "Mapping the Everyday. Neighbourhood Claims for the Future", Audain Gallery

"Mapping the Everyday: Neighbourhood Claims for the Future" was a collaboration between the Downtown Eastside Women's Centre in the Downtown Eastside (DTES) of Vancouver, often described as the poorest postal code in Canada, the Simon Fraser University's School for the Contemporary Arts, the Audain Gallery and me. The DTES community's

Саймона Фрейзера та Галерею «Одейн». Глибоке відчуття логіки і стратегій репрезентації спільнотою Даунтаун Істсайд виражається у спільному вживанні вимоги «Без нас—нічого про нас!». Складність проблем, до яких звертаються активісти, соціальні рухи та місцеві громадські організації,—вихідна точка спільного проекту «Картографуючи повсякдення». (Сабін Біттер, кураторка Галереї «Одейн»). Жіночий центр Даунтаун Істсайд—це самоорганізований феміністичний простір, діяльність якого спрямована на розширення прав і можливостей та боротьбу з нерівністю. Разом із групою жінок з центру ми створили живий архів вимог, ґрунтуючись на їхньому віснику, що регулярно публікується з моменту заснування центру в 1978 році. Простір галереї активував цей архів як наявність вимог та артикуляцій агентності. Вимоги склалися у композицію текстуальної інсталяції, в якій вимоги минулого ставали частиною сучасної боротьби і мети «наближення до нових можливих артикуляцій агентності». Інсталяція стала основою для низки зустрічей, воркшопів і перформансів, для виробництва і обміну різними формами знання, що було важливо для продукування урбаністичної суб'єктивності та міського громадянства.

Довгостроковий проект «Інші місця. Віденська Лерхенфельдерштрассе» (Other Places. Vienna Lerchenfelderstraße), який я робила спільно з Ангелою Гайде, досліджував сучасну вулицю у Відні та її транслокальну глобалізовану сучасну історію. З понад 200 власників магазинів на цій вулиці більшість приїздили у Відень як іммігранти, починаючи з 1989 року, і вклали свої знання і сили у повсякдення цієї вулиці. Публічне визнання внеску і досягнень іммігрантів є незначним, і його слід розвивати, аби протидіяти панівному расизму та ксенофобії. Проект «Інші місця. Віденська Лерхенфельдерштрассе» зосередився на усіх місцях, де раніше жили, навчалися і працювали люди, які зараз тут

profound sense of the logics and strategies of representation is expressed in the common use of the demand “Nothing About Us Without Us”. This complexity of issues, addressed by the knowledge of activists, social movements, and community organisations, is the starting point for the collaboration “Mapping the Everyday: Neighbourhood Claims for the Future”. (Sabine Bitter, curator at the Audain Gallery). The Downtown Eastside Women Centre is a self-organized feminist space devoted to empowerment and fighting inequality. Together with a group of women from the centre, we created a living archive of demands stemming from their newsletter which has been published regularly since the inception of the centre in 1978. The space of the gallery activated this archive as a presence of demands and articulations of agency. The demands led to the composition of a text-based installation making the demands of the past part of the contemporary struggles and the aim of “approaching new contingent articulations of agency”. The installation served as a formative background for a number of meetings, workshops and performances for the production and sharing of different forms of knowledge, all equally important to the production of urban subjectivity and urban citizenship.

The long-term project “Other Places. Vienna Lerchenfelderstraße”, on which I collaborated with Angela Heide, focussed on a contemporary street in Vienna and on its translocal globalised present-day history. Many of the over 200 storeowners and shopkeepers along the street have arrived as immigrants to Vienna since 1989 and have contributed their knowledge and their energy to the everyday of this street. Public appreciation for immigrants’ contributions and achievements is little and has to be built in order to counteract prevailing racism and xenophobia. “Other Places. Vienna Lerchenfelderstraße” focussed on all the places where people who work here today have lived, studied or worked before and unfolds an urban history as a translocal

працюють. Він розкриває урбаністичну історію як транслокальну мережу з конфігурації місць. Проект працював із різними публічними форматами—виставка у вітрині магазину, прогулянки, симпозиум із місцевими власниками магазинів, політиками, митцями і дослідниками, а також міжнародними художниками, урбаністичними дослідниками й активістами, які продукували дискурс і платформу для рефлексій. Також ми звернулися до довготривалого формату, опублікувавши книгу «Інші місця. Віденська Лерхенфельдерштрассе», де поєднали сучасну урбаністичну історію мультиетнічної вулиці з погляду людей, які працюють на ній, і теоретичні й емпіричні есеї про інші вулиці, з якими відбуваються схожі процеси трансформації в європейському контексті.

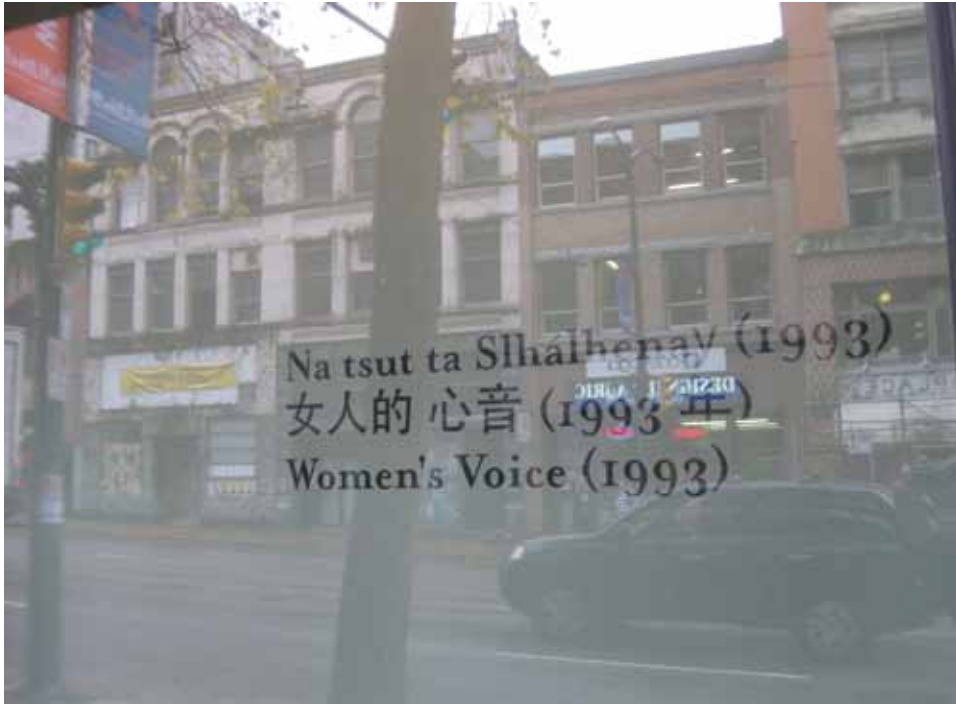
Етика спільної участі

Усі ці проекти, які я представила як частину своєї роботи урбаністичною кураторкою, сприяють так потрібній сьогодні етиці спільної участі. Контрегемонні та феміністичні стратегії втручання у панівні історичні й сучасні наративи призводять до створення нових конфігурацій під час обміну різними формами знання, які згодом можуть буквалізуватися у просторі. По суті, урбаністичне кураторство є частиною урбаністичного світу, тому воно підносить участь до рівня активного залучення, починаючи вже з того, аби просто дивитись на конкретне місце по-новому.

network of constellation of places. The project worked with a number of different formats of becoming public, including an exhibition in a storefront, walks, a symposium with local storeowners, politicians, artists and researchers, but also international artists, urban researchers and activists producing a discourse and a platform of reflection. As a lasting format we published the book “Aufbruch in die Nähe. Wien Lerchenfelderstraße / Other Places. Vienna Lerchenfelderstreet” combining a writing of contemporary urban history of a multiethnic street from the perspective of the people working in this street with a number of theoretical and practice-based essays on other streets undergoing similar processes of transformation in the European context.

Ethics of Sharing

To conclude, all the projects I presented as part of my practice as an urban curator contribute to a much needed ethics of sharing. Counter-hegemonic and feminist strategies of intervening in prevailing historical or present narratives lead to the creation of new constellations in the exchange of different forms of knowledge which can then be literalized in space. Essentially, urban curating is part of the urban world and thus takes participation to the level of active involvement from the very onset of merely looking anew at a given place.

Проект «Картографуючи повсякдення. Сусідські вимоги до майбутнього», Галерея «Одейн»
Project "Mapping the Everyday. Neighbourhood Claims for the Future", Audain Gallery

WIEN *Lerchenfelder StraÙe*

Проект «Інші місця. Віденська Лерхенфельдерштрассе»
Project "Other Places. Vienna Lerchenfelderstreet"

У ПОШУКУ ПРОСТОРІВ ВЗАЄМОДІЇ
CSM, 2012

команда проекту: Катерина Ботанова, Юлія Ваганова, Оленка Дмитрик, Тетяна Мельничук,
Анна Погрібна, Людмила Скринникова

тексти: Катерина Ботанова, Олександр Бурлака, Юлія Ваганова, Вова Воротнєв,
Елке Красни, Юрій Кручак, Марія Куликівська, Антон Ледерер, Маргарет Маковец,
Лада Наконечна, Анна Погрібна, Людмила Скринникова, Романа Шмаліш

переклад на українську: Ольга Папаш, Тетяна Цибульник

переклад на англійську: Анастасія Кузьмич

дизайн і верстка: Віталіна Лопухіна

фотографії: Юрій Бадянов, Олександр Бурлака, Вова Воротнєв, Наталія Довга, Елке Красни,
Георгій Потопальський, Штефан Русу, Костянтин Стрілець, Віктор Тімохін, Дмитро
Шклярєв, Романа Шмаліш, Кевін Шмідт, Олександр Шух; ЦДКФФА України
ім. Г. С. Пшеничного; Hong Kong Community Museum Project; <rotor>

редакція українських текстів: Катерина Ботанова, Анна Погрібна

коректура українських текстів: Нонна Віслобокова

упорядник каталогу: Людмила Скринникова

наклад: 500 примірників

Видавничий дім «АДЕФ–Україна»

IN SEARCH OF SPACES OF NEGOTIATION
CSM, 2012

project team: Kateryna Botanova, Olenka Dmytryk, Tetyana Melnychenko, Anna Pohribna,
Lyudmyla Skrynnykova, Yuliya Vaganova

texts: Kateryna Botanova, Oleksandr Burlaka, Elke Krasny, Yuriy Kruchak, Maria Kulykivska,
Anton Lederer, Margarethe Makovec, Lada Nakonechna, Anna Pohribna, Romana Schmalisch,
Lyudmyla Skrynnykova, Yuliya Vaganova, Vova Vorotnirov

Ukrainian translation: Olha Papash, Tetyana Tsybulnyk

English translation: Anastasia Kuzmych

Design and typesetting: Vitalina Lopukhina

photos: Yuriy Badyanov, Oleksandr Burlaka, Natalia Dovha, Elke Krasny, Georgiy Potopalskiy,
Stefan Rusu, Romana Schmalisch, Kevin Schmidt, Alexander Schuh, Dmitro
Shklyarov, Kostiantyn Strilets, Victor Timokhin, Vova Vorotnirov; Hong Kong Community
Museum Project; Pshenychnyi Central State Film, Photo and Audio Archive of Ukraine; <rotor>

Ukrainian copy editors: Kateryna Botanova, Anna Pohribna

Ukrainian copy proofreader: Nonna Vislobokova

catalogue author: Lyudmyla Skrynnykova

edition: 500 copies

Publishing and printing house "ADEF–Ukraine"

CSM

вул. Фрунзе, 14–18, офіс 18, Київ,
04080

тел.: (044) 501 94 61

csmart.org.ua

art@cca.kiev.ua

CSM

14–18 Frunze St., Office 18, Kyiv 04080
Ukraine

tel. +38 (044) 501 94 61

csmart.org.ua

art@cca.kiev.ua

У ПОШУКУ
ПРОСТОРІВ
ВЗАЄМОДІЇ

IN SEARCH
OF
SPACES OF
NEGOTIATION